

Verksamhetsberättelse 2018

MKHV

Mälardalens kompetenscentrum för hälsa och välfärd

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Verksamhetsberättelse 2018

MKHV - Mälardalens kompetenscentrum för hälsa och välfärd

Inledning

Under 2018, det första året på Samhällskontraktets tredje avtalsperiod har MKHV:s arbete inneburit operationalisering av ett ändrat verksamhetsuppdrag och förändrade prioriterade verksamhetsområden. Mälardalens kompetenscentrum för hälsa och välfärd (MKHV) utgör en av verksamhetsdelarna som ingår i Samhällskontraktet. Genom MKHV möts de samverkande parterna Eskilstuna kommun, Västerås stad, Landstinget Södermanland, Region Västmanland och Mälardalens högskola (MDH) i ett fördjupat samarbete kring gemensamma intressen och utmaningar inom området hälsa och välfärd. Inom kommunerna och landstingen handlar det om hur verksamheters kvalitet kan säkras, hur kompetensutveckling och personalförsörjning kan tryggas och hur en evidensbaserad praktik kan utvecklas. Inom MDH handlar det om att utveckla kvaliteten i professionsutbildningarna, att säkra examensrättigheter och att stärka forskningen till nytta och värde för både utbildning och verksamhetsutveckling.

MKHV:s samverkansområde *Forskning och utveckling* (FoU) har under 2018 fortsatt att utvecklas genom FoU-projekt som visat sig ha förutsättningar för verksamheternas upplevda värde och legitimitet. Detta gäller såväl samproduktionsprocessen med uppbyggnad av projekt, genomförande och kommunikation av projektresultat samt vidareutveckling av projekt.

2018 har Samhällskontraktet som övergripande organisation i MDH:s organisationsstruktur placerats på HVV. I början av 2018 innebar det att HVV fick ansvaret att rekrytera en ny processledare för Samhällskontraktet. MKHV:s delprocessledare deltog aktivt i denna rekrytering och senare introduktion av Emma Mossberg.

Inför en den nya perioden 2018-2021 har MKHV styrgrupp omarbetat det tidigare verksamhetsuppdraget, verksamhetsområdena och prioriterade områden i en verksamhetsstruktur som MKHV:s alla fem parter känner sig bekväma med och att den ska möta de behov där respektive part har identifierade områden, som utgör gemensamma områden inom MKHV. MKHV:s verksamhet ska fortsättningsvis bygga på

och avgränsas till:

- Jämlik samverkan – nytta och värde för alla fem parter
- Utvecklingsinriktat lärande i ”skärningspunkter” av parternas verksamheter/behov
- Fokus på FoU projekt
- Kommunikation av MKHV:s verksamhet, aktiviteter samt nytta och värde

MKHV övergripande mål

Det övergripande målet för MKHV är att främja hög kvalitet i verksamheter, utbildningar och forskning inom områdena barn och unga, personer med funktionsnedsättning och/eller psykisk ohälsa samt äldre inom hälsa och välfärd, i Eskilstuna kommun, Västerås stad, Landstinget Sörmland, Region Västmanland och Mälardalens högskola. I aktiviteter som relateras till dessa områden ska det (i olika omfattning) finnas inslag av ekonomiskt perspektiv, delaktighet, internationalisering, nyttogörande (implementering) och hälso- och välfärdsteknik (digitalisering). Aktiviteter som har kompetensutvecklande eller professionsinriktning ska främst riktas mot professionerna och professionsutbildningarna: fysioterapeut, socionom och sjuksköterska (inklusive specialistsjuksköterskor). I de fall det är lämpligt involveras även andra professioner inom området hälsa och välfärd t.ex.: folkhälsovetare, beteendevetare, arbetsterapeuter, psykologer, läkare, tekniker/ingenjörer m.fl.

MKHV:s organisation och bemanning 2018

MKHV:s styrgrupp och MKHV arbetsutskott vid årsslutet 2018:

Anna Letterstål ordförande, akademichef MDH/HVV. (Maria Müllersdorf avslutade sitt uppdrag i oktober 2018)

Mehmed Hasanbegovic, Eskilstuna kommun, Socialförvaltningen

Johan Lindström, Eskilstuna kommun, Vård- och omsorgsförvaltningen.

Eva Sahlén Västerås stad, Sociala nämndernas förvaltning.

Gunilla Westberg Västerås stad, Sociala nämndernas förvaltning.

Liselotte Eriksson, Region Västmanland.

Anna Letterstål och Jonas Lostelius, Region Västmanland. (Anna Letterstål jan-juni 2018)

Mats Henningsson, Landstinget Sörmland

Jeanette Gröning Popa, Landstinget Sörmland.

Agneta Brav, MDH/HVV.

Adjungerade i styrgruppen var AU medlemmarna: Marie Skoghill, Eskilstuna Kommun och Stefan Lundin Västerås stad samt Samhällskontraktets processledare Emma Mossberg.

I MKHV AU har följande samordnare kommuner och landsting/region ingått 2018:

Sammanställande för MKHV AU är Christine Gustafsson, delprocessledare

Stefan Lundin, Västerås stad

Marie Skoghill, Eskilstuna kommun

Mats Henningsson, Landstinget Sörmland

Liselotte Eriksson och Jonas Lostelius, Region Västmanland (Liselotte Eriksson jan-juni 2018).

Därtill har Samhällskontraktets kommunikatör utifrån möjlighet deltagit i mötena.

Mötesplatsen för MKHV styrgrupp har alternerat mellan Eskilstuna och Västerås, möten har hållits sex gånger under 2018, två av dessa genomfördes som videokonferensmöten. Kallelse med handlingar har sänts ut en vecka i förhand och minnesanteckningar har förts och godkänts vid nästföljande möte. Vid ett möte saknades någon representant från en av parterna, den frånvarande parten hade lämnat synpunkter/kommentarer till beslut innan mötet för att mötet skulle kunna vara beslutande. MKHV AU har medvetet tillämpat videokonferensteknik vid mötena under 2018.

Vid styrgruppsmötena har följande frågor behandlats: verksamhetsfrågor i anslutning till rapporter från den operativa verksamheten inom FoU, Professions- och kompetensutveckling, förslag och beslut om stöd till FoU-projekt och MKHV-aktiviteter, beviljande av samverkanscheckar, presentationer av enskilda projekt (FoU-projekten FÖRST och Unga personer med komplexa behov), diskussioner om MKHV:s profil och beslut om avgränsningar, utredning och vidare beslut om projekt i Hälsoteknik –HV3D, intern kommunikation, ekonomi, budget och verksamhetsplan för 2019. Den 27 september hade MKHV styrgrupp en endagskonferens där vi arbetade med ett förslag till en långsiktig FoU projektutlysning (2019-2020) och verksamhetsplan och budget för 2019. Styrgruppsmötena har också givit tillfälle för samverkansparterna att informera varandra om pågående verksamhet och andra frågor i sina respektive organisationer.

Den operativa bemanningen av MKHV har under 2018 bestått av: delprocessledare för MKHV Christine Gustafsson (40 % av heltidstjänst). Därtill har samordnarna i kommuner

och landsting/region haft arvoderade uppdrag via MKHV till en omfattning av ca 10 %. Under 2018 minskade MKHV minskades delprocessledarens uppdrag till 40%. Anledningen var att MKHV under 2018, ej startade några nya större FoU projekt. Samordnarna för kommuner om landsting bibehöll uppdrag i MKHV arbetsutskott (AU) med vardera ca 10 %. Arbetsutskottet har haft en beredande roll inför styrgruppsmötena. Denna arbetsprocess har av såväl AU deltagarna och styrgruppen uppfattats som framgångsrik, effektiv och viktig för MKHV:s verksamhet. Samhällskontraktet har under 2018 bistått med kommunikatörsresurs.

MKHV har fortsatt med arbetsprocessen som innebär att ärenden, förfrågningar, ansökningar etc. som kommer till MKHV via samordnare, verksamhetsledare, kommunikatör, styrgruppsrepresentanter och kontaktpersoner hanteras enligt följande:

- Ärendet, förfrågan, ansökningen etc. skickas till/anmäls till delprocessledaren inför kommande MKHV arbetsutskott. Delprocessledaren inkluderar ärendet, förfrågan, ansökningen etc. i arbetsutskottets mötesagenda.
- Ärendet, förfrågan, ansökningen etc. diskuteras av MKHV samordnare i *MKHV:s arbetsutskott* (januari 2018; samordnare kommuner och landsting/region: Marie Skoghill, Karin Bodlund, Jonas Lostelius och Mats Henningsson, delprocessledare Christine Gustafsson)
- MKHV:s arbetsutskott avgör om ärendet, förfrågan, ansökningen etc. är möjligt/intressant att hantera inom MKHV. I fall det krävs styrgruppsbeslut utförs ett beredande arbete inför beslut av MKHV:s styrgrupp.
- Vidare arbete med ärendet, förfrågan, ansökningen etc. ansvarar delprocessledaren för. Sådant arbete kan vara t.ex. feedback till *avsändare*, överlämning, avtal etc. MKHV styrgrupp har haft möten sex gånger under 2018. Två av dessa har genomförts som SKYPE möten.

2 MKHV mål i relation till Samhällskontraktets övergripande mål

Det övergripande målet för MKHV är att främja hög kvalitet i verksamheter, utbildningar och forskning inom områdena barn och unga, personer med funktionsnedsättning och/eller psykisk ohälsa samt äldre inom hälsa och välfärd i Eskilstuna kommun, Västerås stad, Landstinget Sörmland, Landstinget Västmanland och Mälardalens högskola. I aktiviteter som relateras till dessa områden ska det (i olika omfattning) finnas inslag av ekonomiskt perspektiv, delaktighet, internationalisering, nyttogörande (implementering) och hälso- och välfärdsteknik (digitalisering). Aktiviteter som har en kompetensutvecklande eller professionsinriktning ska främst riktas sig mot professionerna och professionsutbildningarna: Fysioterapeut, socionomer och

sjuusköterskor (inklusive specialistsjuusköterskor). I de fall det är lämpligt involveras även andra professioner inom området hälsa och välfärd: folkhälsovetare, beteendevetare, arbetsterapeuter, psykologer läkare m.fl.

Nya prioriterade områden under perioden 2018 – 2021 är inledningsvis:

- Unga personer med komplexa behov (behov av komplexa insatser)
- Vidareutveckling av området hälso- och välfärdsteknik, att bygga vidare på projektet HV3D
- Nära vård/ trygg och säker hemgång
- Digitalisering, stöd, behandling och utbildning
- Magister/master, mångprofessionell ingång, inriktning *Nära vård –* förstudier baserat på verksamheternas behov

Under 2018 innebär två av dessa prioriterade områden fortsatt arbete eller vidareutveckling av påbörjade projekt (Unga personer med komplexa behov och HV3D). Därtill startas projekt om Nära vård/trygg och säker hemgång och en förstudie om ett magister-/mastersprogram anpassat till arbetet under namnet Nära vård/trygg och säker hemgång. Förstudien innebär ett utredningsarbete om vad en sådan utbildning med en ”mångprofessionell ingång” skall ha för innehåll utifrån verksamheternas behov.

Mål för MKHV 2018:

- *MKHV mål 1:* Fortsatt utveckling av en långsiktigt hållbar samverkan och samproduktion mellan MKHV:s parter i FoU projekt inom avgränsade områden som parterna enats om.
- *MKHV mål 2:* Fortsätta att utveckla MKHV som en samverkansmiljö med profilen utvecklingsinriktat lärande via olika FoU projekt inom prioriterade områden.
- *MKHV mål 3:* Fortsatt samverkan med MKHV:s parter i att medarrangera föreläsningar, workshoppar och liknande inom MKHV verksamhetsområde.
- *MKHV mål 4:* Underhålla och fortsätta utveckla hållbara kommunikationskanaler mellan MKHV:s parter och till allmänheten i syfte att visa på nytta och värde i MKHV:s FoU-projekt i MKHV-parternas verksamheter.

MKHV:s mål i relation till Samhällskontraktets (SK) mål

SK mål 1 och 2: Höja kompetensnivån i regionen och stärka forskning och utbildning vid Mälardalens högskola.

MKHV mål 2: Fortsätta att utveckla MKHV som en samverkansmiljö med profilen utvecklingsinriktat lärande via olika FoU projekt.

MKHV mål 3: Fortsatt samverkan med MKHV:s parter i att medarrangera föreläsningar, workshoppar och liknande inom MKHV verksamhetsområde.

SK mål 3: Utveckla verksamheter och medarbetare inom offentlig sektor.

MKHV mål 2: Fortsatt utveckling av en långsiktigt hållbar samverkan och samproduktion mellan MKHV:s parter i FoU projekt inom avgränsade områden som parterna enats om.

SK mål 4: Skapa goda relationer i samverkan mellan högskolan och aktörer i offentlig sektor.

MKHV mål 1: Fortsatt utveckling av en långsiktigt hållbar samverkan och samproduktion mellan MKHV:s parter inom forskning och utveckling inom avgränsade områden som parterna enats om.

3. Verksamhet och aktiviteter

Alla aktiviteter inom MKHV strävar mot att uppfylla MKHV:s övergripande mål: *att främja hög kvalitet i verksamheter, utbildningar och forskning* inom områdena barn och unga, personer med funktionsnedsättning och/eller psykisk ohälsa samt äldre inom hälsa och välfärd i Eskilstuna kommun, Västerås stad, Landstinget Sörmland, Landstinget Västmanland och Mälardalens högskola.

MKHV mål 1: Fortsatt utveckling av en långsiktigt hållbar samverkan och samproduktion mellan MKHV:s parter i FoU projekt inom avgränsade områden som parterna enats om.

MKHV mål 2: Fortsätta att utveckla MKHV som en samverkansmiljö med profilen utvecklingsinriktat lärande.

Aktiviteter för att nå mål 1 och 2.

MKHV har under 2018, för att vidareutveckla och skapa nya projekt inom ramen för MKHV:s verksamhetsuppdrag, budgetram och prioriterade områden har en utlysning av samverkanscheckar samt haft en utlysning av MKHV FoU projekt 2019-2020 genomförts. MKHV beviljade 2018 fyra projekt inom ramen för utlysningen MKHV Samverkanscheckar 2018. Projekten hade innehåll inom områdena: äldreomsorg, funktionsnedsättning och psykisk hälsa för barn och ungdomar. Samtliga projekt finns presenterade på MKHV websida och har slutförts under 2018. Rapporter finns även tillgängliga vid den tidigare hänvisade websidan.

Under oktober – december 2018 hade MKHV en tvåstegsutlysning om FoU projekt inom MKHV:s uppdragsområde. Utlysningen omfattade möjlig finansiering av långsiktiga FoU projekt under perioden 2019-2020. I det först steget fick sökande möjlighet att skicka in en mindre omfattande skiss av FoU projekt. 24 skisser skickades in till MKHV (se sammanställning nedan).

Ansökan	Esk	Väs	Reg V	Lt Sö	MDH	Kommentarer	Område
1	x			x	x		Äldre
2	x				x		Äldre
3		x			x		
4	x			?	?		
5				x	x		Barn & unga, funktionsnedsättning
6	x			x	x		Funktionsnedsättning, psykisk hälsa
7	x				x		
8			x		x		
9	x				x		
10			x		x		
11	x				x		
12	x				x		
13	x		x				
14			x		x	Friskis & Svettis	
15			x		x		Barn & unga
16	x				x		
17	?				x		
18	x		x		?		
19				x	x		
20		x			x	Eskilstuna deltar	Äldre
21				x		KI medsökande	
22			x		x		
23			x		x		Barn & unga, psykisk hälsa
24		?		?		FoU Sörmland	Missbruksvård, psykisk ohälsa
Summa	11	2	8	5	19		

MKHV styrgrupp beslutade den 13 november 2018 att erbjuda 6 av dessa skisser (blåmarkerade) möjlighet att skriva en fullvärdig ansökan. Som underlag för beslut utgick MKHV AU och därefter MKHV styrgrupp från MKHV:s verksamhetsuppdrag samt nedanstående struktur för att bedöma de olika projektansökningarna:

A Har projektet ett innehåll som uppfattas intressant utifrån MKHV:s uppdrag?		
1=Nej	2= Delvis	3=Ja
B Har sökande väl motiverat nytta och värde för MKHV:s alla parter?		
1=Nej	2= Delvis	3=Ja
C Hur väl svarar ansökningen mot samtliga partners intresse		
1= Svarar endast mot en parts intressen/uppdrag	2= Svarar mot två parters intressen/uppdrag	3= Svarar mot alla parters intresseområden/uppdrag
D Hur uppfattas projektets genomförbarhet		
1= projektet uppfattas inte som genomförbart	2=projektet uppfattas som delvis genomförbart	3= projektet uppfattas fullt genomförbart
E Har projektet ett innehåll som visar på långsiktighet (minst två år)		
1=Nej	2= Delvis	3=Ja
F Har projektet en rimlig budget utifrån kostnader och innehåll?		
1=Nej	2= Delvis	3=Ja

Samtliga sex projekt skickade in en fullvärdig ansökan. MKHV styrgrupp beslutade 20 december att två av dessa skulle beviljas medel till att genomföra projekten 2019-2020. Även denna gång utgick MKHV AU och därefter MKHV styrgrupp från MKHV:s verksamhetsuppdrag samt nedanstående struktur för att bedöma de olika projektansökningarna. MKHV styrgrupp var eniga i att bevilja MKHV FoU medel 2019-2020 projektmedel till projekten:

- **Multiprofessionellt samordnade insatser - kommun och landsting tillsammans i team för en personcentrerad vård i hemmet av multisjuka äldre [Multi-SAM]**, projektledare MDH/HVV, Eskilstuna kommun och Region Sörmland.
- **Webbplattform för att minska äldre personers sociala isolering och upplevda ensamhet**, projektledare MDH/HVV, Eskilstuna kommun och Västerås stad.

Projektmedel för 2020 har beviljats med förbehållet att MKHV:s budget för 2020 ska godkännas av Samhällskontraktets styrelse. MKHV delprocessledare kommer under januari 2019 att skriva avtal tillsammans med projektledarna.

Samtliga FoU projekt som startar 2018 (och 2019) har villkor om delat ledarskap (projektledare både från verksamhet och akademien). FoU projekt som startar eller vidareutvecklas eller beviljats under 2018 har villkor att det ingår i projekt att söka externa FoU-medel för vidare finansiering. Samtliga FoU projekt som startat, vidareutvecklas eller beviljats under 2018 har inslag av något eller några av följande perspektiv: ekonomi, delaktighet, internationalisering, nyttogörande (implementering) och/eller hälso- och välfärdsteknik (digitalisering).

I december 2018 skapades på initiativ av Habiliteringsverksamheterna och hjälpmedelsverksamheterna i region Västmanland och Landstinget Sörmland ett välfärdsteknik projekt i samarbete med FoU i Sörmland. Projektet har syftet att med elektrodressen Mollii som studieobjekt, dels att genomföra en forskningsstudie med en single case design, och dels att sammankalla och stödja utvecklingsarbetet för referensgruppen att dokumentera en modell/process för förskrivning och utvärdering av nya hjälpmedel, där elektrodressen Mollii utgör exempel eller testobjekt. Projektet förvaltas av FoU i Sörmland och genomförs under 2019, ett avtal finns upprättat mellan samtliga parter. (Avtal skrevs med FoU Sörmland i december 2018, planen var att använda MKHV FoU medel från 2018 budget, dessvärre var detta inte möjligt då aktiviteterna i projektet startar i januari 2019).

MKHV mål 3: Fortsatt samverkan med MKHV:s parter i att medarrangera föreläsningar, workshoppar och liknande inom MKHV verksamhetsområde.

Aktiviteter för att nå mål 3, 2018:

Under 2018 har MKHV:s funktion och erbjudande som medarrangör i MKHV parternas olika arrangemang. Under 2018 har följande arrangemang genomförts:

- Hälsa- och välfärdsteknik:

2018-10-13 Välfärdsteknikmässa: Underlätta din vardag 2.0 (Eskilstuna), målgrupp äldre och personal inom hemtjänst, ca 250 deltagare. Huvudarrangör SPF Eskilstuna, medarrangör, MKHV, FoU i Sörmland och Eskilstuna kommun.

2018-10-16, Seniordagen Västerås. Medverkan föreläsare om robotar inom äldreomsorg

- Internationella barndagen:

2018-10-01 (Eskilstuna) Utbildningskonferens (heldag), två seminarier, totalt ca 170 deltagare: Innehåll om barn som upplevt våld. Målgrupper yrkesverksamma inom socialtjänst, skola, hälso-/sjukvård, rättsväsendet, frivilligorganisationerna, lärare och studenter på MDH.

- Nationella anhörigveckan:

2018-10-04 (Eskilstuna), ca 250 deltagare; Mina ord till dig som anhörig, Rebecca Anserud. Huvudarrangör Anhörigcentrum Eskilstuna kommun

2018-10-10, tre seminarier i Västerås med målgrupperna, biståndshandläggare, personal och anhöriga, totalt ca 150 deltagare. Gunilla Matheny, huvudarrangör Anhörigcentrum i Västerås.

Utöver medarrangemangen ovan, har avslutande KÖP seminarier genomförts i fas III som innebär att forskarna uppdaterar det arbete som gjorts 2015-2017, samt genomför work shop/seminarium där resultaten presenteras för praktiker inom de tre verksamhetsområdena:

- *Best practice* enligt forskningen om dagligverksamhet för personer med funktionsnedsättning; dagligverksamhet/sysselsättning, utifrån perspektiven: brukare, personal och organisation (forskare Eva Flygare-Wallén). Seminarium 2018-12- 05 i Eskilstuna och Västerås. Totalt 30 deltagare. Slutrapport publiceras på MKHV websida och vetenskaplig artikel kommer att skickas in till en vetenskaplig tidskrift i januari 2019.

- *Best practice* enligt forskningen om myndighetsutövning Barn och unga (och vuxna) med annan kulturell bakgrund som utsätts för psykiskt och fysiskt våld inom familjen (forskare Osman Aytar). Trots upprepade förfrågning erhöles inget intresse från varken socialförvaltningen i Eskilstuna kommun eller Västerås stad, av den anledningen genomfördes ej seminarium. Slutrapport publiceras på MKHV websida och vetenskaplig artikel kommer att skickas in till en vetenskaplig tidskrift i januari 2019.
- *Best practice* enligt forskningen om de mest sköra äldre. Många satsningar har gjorts inom området äldreomsorg (forskning, verksamhetsutveckling, kartläggningar etc.) för att förbättra situationen för de mest sköra äldre, de med multisjuklighet. Vad vet vi nu, vad hände? (forskare Els-Marie Anbäcken). Seminarier genomfördes i Västerås på Gryta demenscentrum (2018.11-26) 12 deltagare samt på Måsta ängs akademiska vård och omsorgsboende (2018-12-06) 10 deltagare. Slutrapport publiceras på MKHV websida och vetenskaplig artikel kommer att skickas in till en vetenskaplig tidskrift i januari 2019

Avslutande år av MKHV projektet Unga personer med komplexa behov

2016 års framarbetades en sammanhållen projektidé av MKHV:s utsedda kontaktpersoner, utifrån så kallat "bottom up" perspektiv: *Unga personer med komplexa behov*. Projektet startades upp i september 2016 och omfattar intressen om de båda områdena funktionsnedsättning och individ- och familjeomsorg. MKHV styrgrupp beslutade om projektets fortsättning 2017 (FoU medel). Hösten 2017 framhåller MKHV styrgrupp att projektet ska fortsätta 2018, fortsättningsvis ska ett av målen med projektet 2018 vara att söka externa medel för att bli "självförsörjande". Projektet har genomförts helt enligt plan 2018 med leveranser av både rapporter, datainsamlingar, anslagsansökningar, referensgruppsmöten, vetenskapliga publikationer och seminarier/workshopar med verksamhetsrepresentanter från MKHV:s partner. Rapportering finns på MKHV websida. Dessvärre har ännu ej extern finansiering av projektet erhållits, men forskarna fortsätter detta arbete.

MKHV doktorand

Fortsättning och förberedelser inför avslutning (disputation) av doktorandprojektet: Unga människor som lever med försörjningsstöd: syn på arbete, karriär, egenförsörjning, utbildning och livschanser. Doktoranden förlängde föräldraledighet att

om fatta hela 2018, av den anledningen har inte vidare progress av projektet skett, preliminärt blir disputation hösten 2019.

Förstudie magister/master Nära vård

Uppstart av projekt/förstudie om magister/master program med inriktning "Nära vård" med flerprofessionell ingång. Projektet startades upp hösten 2018 då det var svårt att finna medarbetare med kompetens och intresse att genomföra uppdraget. Maria Müllersdorf som i oktober 2018 avslutade sitt uppdrag som akademichef på HVV, antog uppdraget, rapportering sker i januari 2019.

MKHV mål 4: Underhålla och fortsätta utveckla hållbara kommunikationskanaler mellan MKHV:s parter i syfte att utveckla FoU-projekt av värde och nytta för MKHV-parternas verksamheter.

Aktiviteter mål 4, 2018:

MKHV har fortsatt arbetet för att vidareutveckla och i media uppmärksamma kommunikation av MKHV-aktiviteter och MKHV-producerad kunskap, har skett genom att dels samarbeta med Samhällskontraktets kommunikatör för att medvetande göra projektledares medvetenhet om kommunikationens betydelse för FoU projekt. Dock har arbetet inte lyckats fullföljas då tillgänglig kommunikatörsresurs saknats under större delen av 2018.

MKHV har också fortsatt arbetet med att förbättra MKHV hemsida för bättre informationsflöden och användarnytta samt att utveckla kommunikationen av MKHV, MKHV projekt och MKHV producerad kunskap inom samarbetande partners organisationer. Detta har inte heller kunnat fullföljas med hänvisning till saknad kommunikatörsresurs. Arbetet att via kontaktpersonnätverk, referensgrupper och styrgrupp med uppgift att kommunicera MKHV projekt och MKHV producerad kunskap och kommunicera projektresultat från projekt i skärningspunkter gemensamma för MKHV:s parter, har fortsatt i att leverera resultat från pågående projekt.

Under 2018 har MKHV integrerat Samhällskontraktets utvecklingsområde Hälsoteknik i sitt uppdrag. Detta arbete fortsätter under det övergripande projektet HV3D, som fortsättningsvis även har finansiering från externa finansiärer (Region Sörmland, Sveriges Landstings och kommuners nationella hjälpmedelschefsnätverk, Rekarne sparbanksstiftelse och ev. Region Västmanland). Sedan oktober 2016 finns samfinansiering för projektet HV3D 2016-2020:

- Doktorand nationellt finansierad via Sveriges Landsting och kommuner via nationella hjälpmedelschefsnätverket (3,5 mkr)
- Två forskarassistentprojekt samfinansieras av Samhällskontraktet och Regionförbundet Sörmland.
- Vinnovamedel för anknytande projekt om sociala innovationer (SInS) som anknyter till HV3D (2 mkr).
- JPI MYBL forskningsmedel till det anknytande projektet ORIENT, 2018-2020 (2 Mkr till MDH), projektet är ett samarbete med Lahti universitet (Finland) och Brandenburg universitet (Tyskland), projektets totala budget är 650 000 Euro.
- Området för HV3D är också ett case för MDH:s fundraiser
HV3D projektet administreras av MKHV som via Samhällskontraktet är en av de större medfinansiärerna. 2018 har projektet fortsatt enligt plan. MKHV:s delprocessledare har även haft uppdrag att leda HV3D. Projektledaren har under 2018 fortsatt arbetet med att söka finansiering för HV3D projektet som helhet 2018-2020. Ansökning till Rekarne sparbanksstiftelse beviljades ej, förfrågan om intresse och möjligheter att Region Västmanland skulle kunna bidra har aktualiserats två gånger under 2018, dessvärre utan resultat.

Kommunikation

MKHV:s främsta kommunikation är berättelser om FoU av hög kvalitet som har en tydlig nyttagörande och verksamhetsanknuten aspekt i rapporteringen. Viktiga kanaler för spridning av MKHV:s verksamhet blir även fortsättningsvis Samhällskontraktets övergripande kommunikation och MKHV:s websida, via MKHV:s partners interna websidor samt via MKHV:s samordnare i kommuner och landsting/region. Därtill är det av stor vikt att MKHV:s aktiviteter uppmärksammas såväl lokal, regionalt, nationellt som internationellt. Samhällskontraktets kommunikatör skall aktivt arbeta med den lokala och regionala kommunikationen av MKHV:s aktiviteter och kunskapsproduktion.

Forskare med uppdrag i MKHV uppmanas att delta i olika evenemang både lokal, regionalt, nationellt som internationellt, och då nämna MKHV/ Samhällskontraktet. Den internationella kommunikationen sker främst med vetenskapliga publikationer i vilka det är ett krav att MKHV/ Samhällskontraktet finns med i *acknowledgements*. Från och med 2017 finns kommunikatörsresurs placerad i Samhällskontraktet, MKHV har ej egen resurs.

Utåtriktad verksamhet

Under 2018 har sedan tidigare upparbetad relation med Samordningsförbundet i Västerås och KAK regionen underhållits med tre möten med informationsutbyte samt samverkansmöjligheter diskuterats. Därutöver har MKHV:s delprocessledare deltagit i olika möten på inbjudan av Region Västmanland, Regionförbundet Sörmland, Robotdalen, Sala kommun (välfärdsteknik), Södertörns högskola och Högskolan i Gävle (studiebesök på MDH ang. Samhällskontraktet), Eskilstuna affärsplan och Västerås Science Park.

4. Övrigt

På uppdrag av MKHV styrgrupp genomfördes i November 2018 ett seminarium med personer som via MKHV lett projekt inom om rådet funktionsnedsättning. Syftet med seminariet var att samla ihop erfarenheter av MKHV inom detta område. Medverkande var Jonas Lindblom och Marianne Fällman (FÖRST projektet representerar MDH och Eskilstuna kommun), Kitty Lassinantti och Anna-Lena Almqvist (Unga personer komplexa behov, representerar MDH) och Marie Olsson (samordning kommun och landsting,

representerar Eskilstuna kommun). Christine Gustafsson ledde seminariet och Sylvia Olsson dokumenterade diskussionen. Sammanfattat visade resultatet av seminariet att: Deltagarna var eniga om att Samhällskontraktet/MKHV hade en stor betydelse. För första gången kunde alla samlas, lite på en "neutral arena", man fick ett ansikte på alla som man samarbetade med möjligheter att diskutera behov och andra viktiga frågor. Utan finansiering från MKHV hade det aldrig gått att samlas på detta sätt. Projekten har haft stor betydelse för vidare samarbeten och kvalitet i verksamheten där samverkan mellan huvudmännen har stor betydelse för dem de gäller; barnen, ungdomarna eller de vuxna med funktionsnedsättning. Vad gäller resultatet från FÖRST projektet har Arbetsverktyget vidareutvecklats och lite mer neutraliserats för att kunna användas i andra verksamheter. Efterfrågan på arbetsverktyget föreligger, dock inte från verksamheter inom individ- och familjeomsorg utan från andra verksamheter och från andra regioner. Projektet Unga personer med komplexa behov fortsätter då de har data kvar att bearbeta och de söker vidare finansiering för att arbeta mer med forskning inom området. De konstaterar att finansieringen från MKHV har haft stor betydelse då det gett dem möjlighet att bygga en stabil kunskapsgrund för forskningen, ett nätverk med verksamhetsrepresentanter för att både diskutera innehåll, verksamheternas behov av utökad kunskap (forskning) samt senare mottagare av forskningens resultat.

5. Budgetutfall 2018-12-31

MKHV har budget- och resultatansvar som förvaltas på HVV, Mälardalens högskola. Budgetutfallet för 2018 inkluderar finansiering för doktorand 2014-2018 (avtal från 2014). Kommunikatörsresurser för t.ex. webb, PR och trycksaker samordnas och finansieras via Samhällskontraktets processledning.

Tabell , Budgetutfall 2018

Aktivitet	Utfall	Budget	Summa
Verksamhetsledare & samordnare FoU	603 623	537 700	-65 923
Samordnare kommuner och landsting/region 4 x 10 %	400 000	400 000	0
TOTAL administration	1 003 623	937 700	-65 923
			0
Doktorand tom 31 augusti 2018 (föräldraledig 6 mån november- Augusti)	55 721	282 000	226 279
KÖP projekt tredje uppdateringen	340 000	340 000	0
Samverkanscheckar, utv.insatser och kvalitetsprojekt	348 156	400 000	51 844
FoU projekt	1 374 628	1 210 000	-164 628
HV3D	500 000	500 000	0
Magister/master förstudie Nära vård	200 384	200 000	-384
TOTALT FoU	2 818 889	2 932 000	113 111
Stöd till arrangemang, medarrangör	54 000	54 000	0
Konferenser, resor och lokaler	10 000	10 000	0
Tot Kostnader MKHV	3 886 512	3 933 700	47 188

Verksamhetsberättelse för Mälardalens Kompetenscentrum för Lärande 2018

MKL har utvecklats vidare som samverkansplattform med inriktning på att dels genomföra samproducerade forsknings- och utvecklingsprojekt som stärker forskningsbasen till lärarutbildningen och bidrar till att förbättra undervisningen i förskola och skola, dels att stärka lärarutbildningen och därmed regionens kompetensförsörjning. MKL leds av en styrgrupp med representanter från MDH, Eskilstuna kommun, Västerås stad, Region Sörmland och Region Västmanland och drivs som verksamhet på akademien för utbildning, kultur och kommunikation vid MDH. MKL ingår som en av flera verksamhetsdelar i Samhällskontraktet och rapporterar till Samhällskontraktets styrelse. Vidare är MKL ett av flera regionala utvecklingscentra (RUC) i landet som fungerar som samverkansplattform kopplat till lärarutbildningen vid respektive lärosäte.

MKL:s styrgrupp har under året haft fyra möten varav ett internat i augusti där styrgruppen omarbetade MKL:s långsiktiga mål och formulering av verksamhetsinriktningen. Detta låg sedan till grund för verksamhetsplaneringen för kommande och år och formulering av verksamhetsplan för 2019.

Forskning och utveckling samt forskarutbildning

Kärnan i MKL:s verksamhet är samproducerade och forsknings- och utvecklingsprojekt.

De nio forsknings- och utvecklingsprojekt som startade hösten 2017 har under året genomförts i samverkan med övningsförskolor och övningskolor. Projekten involverar knappt 20 forskare/lärare på MDH, 10 huvudmän samtliga utbildningsnivåer (förskola-grundskola-gymnasium). Under 2018 slutfördes sju av projekten och två blir klara under 2019. Projekten har bidragit till verksamhetsutveckling, kompetensutveckling samt till att personal i förskola/skola får möjlighet att samlas kring, för dem, viktiga utvecklingsområden. För högskolan har projekten bidragit till forskares möjlighet till vetenskaplig meritering samt till undervisningen på lärarutbildningen.

Nytt för 2018 är FoU-programmet Lärarprofessionen i framtidens förskola och skola. En projektledare anställdes i juni 2018. Projektledaren har under hösten gjort en förstudie för FoU-programmet som lett fram till en utlysning av medel till FoU-projekt med tre inriktningar – förskolans utmaningar, lärares ledarskap samt ledning, styrning och organisation. Utlysningen kommer genomföras våren 2019.

Som ett samarbete med Framtidens arbetsliv har en forskare med stöd från MKL deltagit i projektet Hälsan börjar på jobbet och gjort en delstudie om skolan som hälsofrämjande arbetsplats.

Vidare finns flera doktorander med koppling till MKL. En doktorand forskar om VFU och övningskolor (parallellt med arbete med undervisning på lärarutbildningen) och en forskar inom svenska som andraspråk (parallellt med utvecklingsarbete på en högstadieskola). Båda beräknas nå licentiatexamen 2019. En doktorand har påbörjat forskarstudier under 2018 inom ramen för FoU-programmet Lärarprofessionen i framtidens förskola och skola.

Kompetensutveckling

MKL samordnar uppdragsutbildning för yrkesverksamma förskollärare, lärare, studie- och yrkesvägledare, förskolechefer, rektorer m.fl. Merparten av uppdragen är från Skolverket i form av t.ex. Lärarlyftet II, Kreativ processledning för studie- och yrkesvägledare, Skola-arbetsliv, Läslyftet i förskolan, studiehundledning på modersmål. MKL är på Skolverkets uppdrag

sammankallande för ett nätverk för kommuner i Sörmland och Västmanland och deras samordnare för nyanlända elever. Nätverket kallas till träffar 2-3 gånger per termin.

På uppdrag av Eskilstuna kommun har uppdragsutbildningen Förskolans uppdrag för barnskötare genomförts i två nya omgångar med totalt 60 deltagare. Utbildningen har även startat i Kungsör hösten 2018 och dialog är inledd med fler kommuner inför 2019.

Inom området entreprenörskap och entreprenöriellt lärande samordnas flera uppdrag under ELverket inom MKL. Det gäller bl.a. Kreativ processledning för studie- och yrkesvägledare, Skola-arbetsliv och kurser i entreprenörskap och entreprenöriellt lärande. Tillsammans med Handelskammaren Mälardalen har projektet Röda tråden genomförts. Syftet med projektet var att skapa en hållbar modell för att utveckla entreprenörskapets röda tråd genom utbildningssystemet och vidare ut i yrkeslivet.

Nätverket English Teachers Sharing har arrangerat ett webinarium (se nedan under Kommunikation) samt samlat in ett antal "teacher stories" som publicerats på webben. Nätverket hade ca 135 personer på sin sändlista vid årsskiftet, både studenter och verksamma lärare.

Nätverket Lärande och Utbildning i Naturvetenskap och Teknik (LUNT) har under året inte haft någon seminarieverksamhet utan arbetat på att bygga upp kontaktnät med intresserade lärare på skolor.

Kompetensförsörjning

Projektet Samproducerad lärarutbildning har inletts och inom ramen för detta samordnas satsningar på kompetensförsörjning till förskola och skola. Dialogen med huvudmännen har fördjupats, bl.a. kopplat till starten av verksamhetsintegrerade grundlärarprogrammet.

Med stöd från Regionförbundet Sörmland har ett forskningsbaserat utvecklingsprogram för förvaltningschefer/skolchefer i Sörmland "Tankesmedjan Mälarakademin innovation" med fokus på innovativ kompetensförsörjning genomförts under ledning av Åsa Öberg, fil dr och projektledare.

En Karriärdag (arbetsmarknadsdag) för studenter inom lärarutbildningen (förskollärare, lärare) arrangerades på MDH i Eskilstuna den 8 mars 2018. Ett 30-tal arbetsgivare ställde ut och presenterade sig på Karriärdagen och cirka 250 studenter besökte dagen.

Kommunikation

MKL:s kommunikationskanaler under året har varit MKL:s webbplats www.mdh.se/mkl, MKL:s digitala nyhetsbrev, seminarier och event samt viss mediauppmärksamhet via PR-arbete.

När det gäller seminarier och event har MKL bland annat arrangerat två konferenser om social språkmiljö i förskolan (Eskilstuna, Västerås) och en konferens om samlärande (peer learning) för VFU-handledare.

Sammantaget har MKL arbetat i enlighet med verksamhetsplanen för 2018 och också lagt en grund för det fortsatta arbetet i Samhällskontraktets innevarande avtalsperiod tom 2021.

/Cecilia Vestman, verksamhetsledare MKL

Hållbar samhällsutveckling (HSU) Verksamhetsberättelse för 2018

Hållbar samhällsutveckling, HSU, är ett samverkansområde inom Samhällskontraktet som har till syfte att verka för social hållbarhet genom att aktörerna samverkar för att formulera problem och samproducera kunskap för att lösa dessa. Problemen kan ha tekniska, miljömässiga, ekonomiska, samhälleliga och organisatoriska aspekter.

Verksamheten 2018 har bedrivits i enlighet med den verksamhetsplan som togs fram under hösten 2017, beslutades av HSU:s styrgrupp och därefter av Samhällskontraktets styrelse.

Innehåll

1	STYRGRUPPENS ARBETE	2
2	EKONOMISKT UTFALL	3
3	PROJEKTREDOVISNING	4
3.1	20054 : PROCESSLEDNING HSU	4
3.2	20058 : NESLA (HÅLLBAR LIVSSTIL)	5
3.3	20059 : ESIMS (NYANLÄNDAPROJEKTET)	6
3.4	20070 : STRATEGIARBETE	9
3.5	20071 : TANKESMEDJOR	9
3.6	20073 : TILLIT I OFFENTLIGA ORGANISATIONER (TIO)	9
3.7	20074 : PROJEKT SAMVERKANSPRAKTIKER	10
3.8	20075 : PROJEKTUTVECKLING	12
3.9	20079 : FÖRSTUDIE MEMOS	12

(Bildkälla: <https://www.mdh.se/> 20190308)

1 Styrgruppens arbete

HSU:s styrgrupp har under 2018 haft följande sammansättning:

Landstinget Sörmland	Jacob Annerfors och Jenny Wikblom Kamage (tom 181019)
Region Västmanland	Sophie Andersson
Eskilstuna kommun	Marita Skog
Västerås stad	Ylva Wretås
Mälardalens högskola	Thomas Wahl och Erik Dahlkvist (tom 180612)

Arbetet har letts av delprocessledaren Magnus Hoppe (MDH).

Styrgruppen har sammanträtt vid följande tillfällen:

- 180307, 9:15-12:00, MDH Västerås, som omfattade
  - Löpande styrgruppsfrågor
  - Diskussion kring arbetsrapporten ”Samverkan i det offentliga gränslandet”
  - Doktorandprojektet TIO
  - Tankesmedjor för 2018
  - Vinnovaprojekt (SKÖN m.fl) med koppling till HSU
  - ESF-rådets nationella utlysning
  - Presentation och diskussion kring Utvärderingen av pilotstudie om Hållbar livsstil
  - Presentation och diskussion kring Utvärderingen av pilotstudie om Nyanlända
- 180423, 12:15-16:00, Eskilstuna kommun, som omfattade
  - Löpande styrgruppsfrågor
  - Diskussion om HSUs nuvarande och framtida inriktning
  - Diskussion om SK/HSU skall söka närmare samarbete med länsstyrelserna och i så fall i vilka frågor
  - Diskussion om *Förslag till förlängning Nyanländaprojektet (ESIMS)*
  - Diskussion om *Förslag till förlängning Hållbar livsstil (NESLA)*
- 180611, 18:00-20:45, Brassriet, Västerås
  - Informellt förmöte
- 180612, 12:15-16:00, Västerås stad, som omfattade
  - Löpande styrgruppsfrågor
  - Utkast till Verksamhetsplan för 2019
  - Medskick till NESLA-projektet (Hållbar livsstil)
  - Medskick till ESIMS-projektet (Nyanlända)
  - Diskussion om HSUs relation till FN Agenda 2030
  - Diskussion om HSUs särskilda roll inom Samhällskontraktet
  - Diskussion om ev. utvecklat samarbete med länsstyrelserna (och andra parter)
- 180830 12:00 – 180831 13:00, Stora hotellet, Nyköping, som omfattade
  - Löpande styrgruppsfrågor
  - Diskussion om HSUs särskilda roll inom Samhällskontraktet
  - HSUs Verksamhetsplan 2019

SAMHÄLLSKONTRAKTET

- (Vid mötet var även landstinget Sörmlands representant i SKs styrelse, Petri Olivius, närvarande.)
6. 181019 09:00 – 12:00, Region Västmanland, som omfattade
- Löpande styrgruppsfrågor
  - Diskussion kring ”Att arbeta mot segregation, reflektioner kring hur våra offentliga organisationer samarbetar” som presenterades av forskaren Terence Fell.
  - HSUs Verksamhetsplan 2019
7. 181204 09:00 – 12:00, MDH Eskilstuna, som omfattade
- Löpande styrgruppsfrågor
  - En WS om ”organisatoriskt taktande” med forskaren Marie Mörndal
  - Diskussion om förstudien MEMOS som presenterades av forskaren Eva Lindell
  - Diskussion om Verkställande av HSU:s VP och budget 2019
  - Diskussion om hur vi motverkar segregation bättre tillsammans

2 Ekonomiskt utfall

En sammanställning av det ekonomiska utfallet för 2018 visar att de projekt och aktiviteter som bedrivits inom ramen för HSU gjort av med ungefär 350.000kr mindre än budgeterat, vilket motsvarar 7 procent under budget. Enskilda poster under budget beror vanligtvis på att personal sällan kan gå in i projekt direkt vid årsskiftet och därmed inte belastar HSU. Aktiviteten tankesmedjor avviker då utfallet för denna post förklaras med en minskande och till hösten 2018 nästan helt avstannande verksamhet, vilket ligger i linje med styrgruppens beslut. Projektutfall över budget beror dels på eftersläpande kostnader som belastat året och dels på problem i redovisningssystemet i början av året då flera kostnader kom att belasta processledningen istället för andra poster.

HSU			Diff
	Budget	Utfall 2018	
Föruts. hållbar livsstil	1 580 000	1 360 418	-219 582
Nyanlända barn/ungdomar	1 540 000	1 433 295	-106 705
Tillit i offentliga organisat.	625 000	671 390	46 390
Samverkanspraktiker	400 000	431 648	31 648
Tankesmedjor	200 000	37 777	-162 223
Strategiskt arbete	50 000	26 672	-23 328
Processledning	450 000	539 618	89 618
Summa	4 845 000	4 500 818	-344 182

3 Projektredovisning

Nedan redogörs för de olika projekten som legat under HSU under 2018. Varje projektledare har ombetts att beskriva sin verksamhet i fri form på högst en A4, med undantag för ESIMS som avslutades 2018 och därmed givits mer utrymme. Den femsiffriga koden motsvarar respektive budgetposts projektnummer hos MDH.

3.1 20054 : Processledning HSU

Projektledare: Magnus Hoppe

Kostnaden för processledningen täcker främst lönekostnader för delprocessledaren, Magnus Hoppe, som under året enskilt har varit ansvarig för det arbete som organiseras genom HSU.

Följande delmål har varit aktuella under 2018 där färgmarkeringen indikerar i vilken utsträckning målet infriats (grönt = infriat, gult = infriat till viss del/under arbete, rött = ej infriat).

Delmål 2018

1. Öka samproduktionen mellan SK:s parter.
2. Öka samproduktionen mellan SK:s delprocesser.
3. Öka samverkan med parter utanför samhällskontraktet.
4. Växla upp satsade medel inom HSU genom externa forsknings- och utvecklingsmedel.
5. Förbättra de gemensamma kunskapsutvecklande processerna.
6. Vidareutveckla processen för att identifiera nya projekt inom verksamhetsområdet så att det sker på ett metodiskt och kvalitetssäkrande vis.
7. Konkretisera och skapa effekter av de resultat som HSU:s verksamhet genererar.
8. Skapa permanenta strukturer för samverkan mellan SK:s parter kring hållbarhetsfrågorna.

När 2018 är till ända konstaterar vi ett gott utfall för delmål 1, 2, 5, 6 vilket främst kan ses i lanseringen av förstudien till MEMOS och en tänkt uppföljande huvudstudie (se vidare 3.4 och 3.9). Några röda punkter noteras ej under 2018, vilket ger vid handen att verksamheten i stort infriat satta delmål. De fyra gulmarkerade punkterna kommenteras nedan.

Delmål 3 har nedprioriterats då både arbetet inom både SK och HSU till stor del inriktats på den egna samverkan och interna processer.

Delmål 4 har inte nåtts, även om projektledare inom HSUs delprojekt uppmanats att söka mer externa medel. Genom en nätverkande har emellertid delprocessledaren sökt och säkrat

SAMHÄLLSKONTRAKTET

forskningsmedel för egen medverkan i FoU Sörmlands projekt Nod för tjänstedesign för åren 2018-2020. Därtill har medel säkrats för högskolans medverkan i ett vinnovafinansierat projekt för att utvärdera samverkan, vilket indirekt bygger på verksamheten inom SK.

Delmål 7 har underordnats styrelsens arbete med effektlogik, vilken nu successivt implementeras i HSUs verksamhet med start under 2019. Delmålet fångas också upp av projektet Samverkanspraktiker (läs mer under 3.7 nedan).

Delmål 8 kan sägas vara förskjutet mot 2019 och 2020 och återfinns för stunden i en strategisk diskussion om möjligheten att etablera någon typ av OpenLab för att samla parterna.

Det som annars utmärker 2018 är:

- En utdragen budgetprocess som inte var klar förrän en bit in på året, varmed verksamhetsuppföljning från 2017 och strategisk styrning av projekt blivit lidande.
- Tillsättandet av en ny processledare för Samhällskontraktet (Emma Mossberg) under VT18 och därmed hörande utveckling av uppdrag och arbetsfördelning.
- Ett gott lärande genom de projekt som genomförts (bl.a. *Samverkansprojektet 2015-2017*) och genomförs. Lärandet stärker styrgruppens strategiska diskussion och får effekter på hur vi samordnar oss samt driver utvecklingen av både nya projekt och processer för samverkan.
- Bortnande i lärandet har HSU påbörjat en positionsförflyttning mot att arbeta mer med gemensamma och centrala processer för hela SK, vilket säkras genom ett närmare samarbete mellan processledare och delprocessledare.
- Ett strategiskt arbete för att utveckla HSUs roll inom samhällskontraktet, vilket redogörs för under 3.4 nedan.
- En förbättrad kommunikation mellan styrelsen för SK och de olika delprocesserna, samt en gemensam diskussion om hur SKs verksamhet och delprocesser skall organiseras och samordnas.
- Ett arbete med att diskutera och hantera SKs effektlogik.
- Att tre projekt avslutats (ESIMS, TIO och Samverkanspraktiker) och ett nytt projekt startat (förstudie för MEMOS).
- Ett förankringsarbete av HSU och SK hos parterna med dragningar för Landstinget Sörmland (180529 på Nynäs slott) och Region Västmanland (181026, Regionhuset).

3.2 20058 : NESLA (Hållbar livsstil)

Projektledare: Katarina Bälter och Terence Fell.

Övriga medlemmar: Tove Rydenstam, Annika Tillander och Stephanie Bonn.

Syftet med projektet är att kartlägga förutsättningar för hållbar livsstil och hälsa bland ungdomar i Västmanland och Sörmland. Under våren 2018 sammanställde vi data som vi samlat in från en enkät som besvarades av ungdomar på gymnasiet i Västerås och Eskilstuna. I samband med datainsamlingen besökte projektgruppen 21 klassrum och gav även en kort presentation om hållbar utveckling. Förutom arbetsgruppen från MDH ingick även en Fulbrighstipendiat från USA i arbetet.

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Data från enkäten kopplades ihop med officiell statistik om de stadsdelar där ungdomarna bodde avseende socioekonomiska variabler såsom inkomst, boendeform, ohälsotal. Syftet var att undersöka om förutsättningar för hållbar livsstil och hälsa skiljer sig mellan stadsdelar med olika socioekonomisk status, men förvånansvärt få faktorer skiljde sig åt mellan olika stadsdelar. Däremot anser fler ungdomar i områden med hög socioekonomisk status att deras livsstil påverkar miljö- och klimatfaktorer än ungdomar i områden med låg socioekonomisk status. Data från denna sammanställning har än så länge resulterat i 2 studentuppsatser i folkhälsovetenskap respektive statistik och vi håller på med att sammanställa fler rapporter.

Under hösten 2018 gjorde vi en ny datainsamling med fokus på ”medborgarforskning”, dvs att medborgarna samla in data själva. Vi använde appen ”The Discovery Tool”, utvecklad för att ge medborgare en röst. Ungdomar i de mest utsatta områdena i Västerås och Eskilstuna fick använda appen för att dokumentera faktorer i deras närmiljö som främjar en hållbar livsstil respektive faktorer som hindrar dem. Ungdomarna rekryterades på ungdomsgårdarna i dessa stadsdelar. Dokumentationen skedde i form av foton och ljudinspelning av korta beskrivningar samt en gemensam workshop där ungdomarna diskuterade fotona tillsammans med projektledarna.

I datainsamlingen medverkade 3 studenter i statsvetenskap samt en praktikant från Arbetsförmedlingen. Materialet håller på att analyseras och sammanställas till rapporter.

Projektet har uppmärksammats på MDHs hemsida upprepade gånger och resultat har presenterats på en konferens i Eskilstuna om medborgarforskning. Projektet ingår även i ett globalt nätverk om medborgarforskning och en av projektledarna deltog i ett nätverksmöte i England hösten 2018.

Projektet stärker forskning och undervisning inom MDH genom att utveckla kompetens kring en ny forskningsmetod, s.k. medborgarforskning, och genom att bygga broar mellan olika forskningsdiscipliner såsom folkhälsovetenskap och statsvetenskap. Eftersom vi har involverat studenter i både folkhälsovetenskap och statsvetenskap har vi även bidragit till studenternas kompetensutveckling. Genom att anta ett medborgarperspektiv bidrar projektet med en unik inblick i ungdomars vardag som bidrar med ny kunskap till tjänstemän och verksamheter i Sörmland och Västmanland.

Inför 2019 planerar vi att intensifiera samverkan med parterna i en kartläggning av parternas syn på relevanta hälsoaspekter hos ungdomar i regionen, hur parter samarbetar och hur arbetet med att främja ungdomars hälsa ska utvecklas i regionen i framtiden.

3.3 20059 : ESIMS (Nyanländaprojektet)

Projektledare: Mehrdad Darvishpour

Övriga medlemmar: Ildikó Asztalos Morell och Ulrika Jeppson Wigg samt Niclas Månsson, Magnus Hoppe och Mohammadrafi Mahmoodian för delar av arbetet.

Avrapporteringen av projektet Nyanlända barn och ungdomar under 2018 syftar till att både summera presentation och spridning av resultaten. Den bygger på det projekt och de delmål som beskrevs i HSUs verksamhetsplan för 2018. Planeringen för en longitudinell studie fick

dessvärre avslag under hösten 2018. Därmed uteblev kompletterande studier som har planerat genomföras under hösten 2018-våren 2019 med ett större fokus på utbildning, inkludering på arbetsmarknaden samt bostadsförhållande, segregation, integration och jämställdhetsutveckling. Det innebär att forskarlaget under 2018 främst bidragit med:

- Skrivande av resultat från pilotstudien
- Presentation av resultat i olika nationella och internationella konferensen
- Publikation av studier i flera nationella och internationella tidskrifter och böcker
- Uppdatering av forskningsplanen för åren 2019-2020.

3.3.1 Projektbeskrivning Nyanlända barn och ungdomars

(Från HSUs VP 2018)

Projektet Nyanlända barn och ungdomars mål var att utforska förutsättningarna för lyckad integration hos nyanlända barn och ungdomar. Målet skulle nås genom ett fyraårigt projekt som initierades med en pilotstudie som genomfördes över ett år under 2017, vilket skulle fungera som ett underlag för att utveckla samhällskontraktets alla fyra samverkansområden (skola och lärande – MKL; hälsa och välfärd – MKHV; hållbar samhällsutveckling – HSU; och framtidens arbetsliv – FA) och hade till syfte att bidra till bättre mottagande, ökat välbefinnande, bättre förutsättningar för barnens och ungdomarnas framgång i skolan, för deras etablering på arbetsmarknaden och ge ökande möjligheter till bättre bostadsförhållande, jämställdhetsutveckling och integration i samhället i stort. Resultaten av pilotstudien, som presenterades vid olika tillfällen under 2018, kännetecknas av följande två huvudaktiviteter: *Barnens röst* och *Praktikens erfarenheter*. Nedan presenteras de aktiviteter som har genomfördes under 2018.

3.3.2 Perioden Q1 - 2018

Under perioden färdigställdes en text för presentation vid en vetenskaplig konferens och för publicering i vetenskaplig publikation. En sammanfattning av resultaten av pilotstudien under 2017 har publicerat i [en digital arbetsrapport](#) om nyanlända barns och ungdomars inkludering och jämställdhetsutveckling. Texten publicerades under mars 2018 på SK:s hemsida och presenterades vid [två välbesökta konferenser](#) som arrangerades av samhällskontraktet och MDH i Västerås och Eskilstuna den 14 och 15 mars 2018.

3.3.3 Perioden Q2, Q3, Q4 - 2018

Under perioden har resultaten av pilotprojektet presenterades på ett omfattande sätt både via media och genom presentation vid olika konferensen samt genom olika publikationer. Projektet har generellt sett syntts väl i media även under 2018 genom insatser vid konferenser, men även som intervjuer för SVT, SR och olika tidningar och tidskrifter. Projektet har successivt utvecklat kontakter med myndigheter som länsstyrelser och socialstyrelsen, skolverket m.fl. Inledande diskussioner fördes med Socialstyrelsen om etablering av ett nordiskt nätverk för frågor om Nyanlända. Under hösten 2018 presenterades resultaten av studien vid: socio-nomernas årskonferens i Örebro, Socialstyrelsens och Skolverkets konferens den i Stockholm och i Finland, för Länsstyrelsen i Värmland, för Länsstyrelsen i Uppsala, vid en internationell

SAMHÄLLSKONTRAKTET

konferens i Holland etc. (se länken nedan). Bland de internationella konferenserna kan nämnas:

- “Reconfiguring hegemonic perceptions of unaccompanied asylum-seeking children from Afghanistan through social media” Nordic Migration conference, Norrköping.
- The securitization of asylum-seeking in Sweden after 2015 in light of experiences of asylum-seeking adolescent girls with roots in Afghanistan, Refugees Welcome, Utrecht University.
- “Contestation of the Swedish deportation regime: Social media based civil mobilization on behalf of and with Afghan youth” Refugee protection and Civil Society in Europe, conference, Budapest

Länkar till olika inslag:

- <https://urplay.se/program/210294-ur-samtiden-samverkan-for-ensamkommande-barn-och-unga-inkludera-ensamkommande-barn-och-unga>
- <https://samnytt.se/studie-svenskar-alltmer-negativa-till-mangkultur/>
- <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/sormland/allt-farre-svenskar-positiva-till-mangfald>
- <https://www.evensi.com/sprakintrokonferens-2019-lustikulla-konferens-event-liljeholmen/283988148>

3.3.4 Publikationer

Asztalos Morell, I. (2018) “Contestations of the Swedish Deportation Regime. Unaccompanied asylum-seeking children’s initiatives and voices” in: Margit Feischmidt/Ludger Pries/Celine Cantat (eds.) *Refugee Protection and Civil Society in Europe*, Palgrave, 319-35.

Asztalos Morell, I. & Darvishpour, M. (2018) ‘The securitization of asylum-seeking in Sweden after 2015 in light of experiences of asylum-seeking adolescent girls with roots in Afghanistan’ in Siegel, D. & Nagy, V. (red.) *The migration crisis? – Criminalization, security and survival*, The Hague, Eleven international publishing.

Darvishpour, M. & Månsson, N. (red.) (2019). Bilden av ensamkommande ungdomar. I Mehrdad Darvishpour & Niclas Månson (red.). *Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet*. Malmö: Liber.

Darvishpour, M. & Asztalos Morell, I. & Månsson, N. & Mahmoodian, M. & Hoppe, M. (2018). *Sammanfattning av arbetsrapport om nyanlända barns och ungdomars inkludering och jämställdhetsutveckling*, Mälardalen Högskola

Darvishpour, M. & Månsson, N. (red.). (2019). *Ensamkommandes upplevelser och professionellas erfarenheter - integration, inkludering & jämställdhet*. Malmö: Liber.

Darvishpour, M. & Asztalos Morell, I. & Månsson, N. & Mahmoodian, M. & Hoppe, M. (2019). Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet. I Mehrdad Darvishpour & Niclas Månson (red.). *Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet*. Malmö: Liber.

Darvishpour, M. & Månsson, N. & Asztalos Morell, I. & Hoppe, M. (2019). Samverkan och utmaningar – mottagande av ensamkommande ungdomar. I Mehrdad Darvishpour & Niclas Månson (red.).

Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet. Malmö: Liber.

Jahanmahan, F. & Nuñez Borgman, N. Darvishpour, M. (2019). "Vi dör hellre i Sverige än i Afghanistan!" Att få uppehållstillstånd eller leva papperslöst i Sverige. I Mehrdad Darvishpour & Niclas Månson (red.). *Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet.* Malmö: Liber.

Jepson Wigg, Ulrika (2019). Ensamkommande och sent anlända elever i svensk skola – mottagande, inkludering och skolframgång. I Mehrdad Darvishpour & Niclas Månson (red.). *Ensamkommande barn och ungdomars röster om mottagande, integration och jämställdhet.* Malmö: Liber.

3.4 20070 : Strategiarbete

Projektledare: Magnus Hoppe

Strategi och mål är en löpande styrgruppsfråga och baseras i den situation och de utmaningar som parterna ger uttryck för under de på styrgruppsmötena stående punkterna a) på gång hos parterna samt b) information från processledare och delprocessledare. Inriktning och strategi har därutöver särskilt diskuterats vid två längre styrgruppsmöten (180611-12 och 180830-31), vilka också utgör de större utgifterna för denna budgetpost under perioden.

FNs Agenda 2030 ligger fortfarande fast som styrande tanke för HSUs verksamhet och då särskilt mål 17: *Genomförande och globalt partnerskap.*

Styrgruppen har även funnit att olika typer av gemensamt arbete emot segregation förenar dem. Initieringen av förstudien till MEMOS är en effekt därav (se vidare 3.9).

3.5 20071 : Tankesmedjor

Projektledare: Magnus Hoppe

Under året har följande tankesmedjor genomförts.

- 180124 Basinkomst (MDH, Eskilstuna)
- 180227 It's a mans world (MDH, Västerås, seminarium kring #metoo)
- 180314 Nyanlända (MDH, Västerås)
- 180315 Nyanlända (MDH, Eskilstuna)
- 180917-18 Deltagarbaserad forskning (MDH, Eskilstuna)

Med utgångspunkt i svårigheten att skapa engagemang för tankesmedjorna har aktiviteten nedprioriterats. Istället har medel använts för att stödja existerande projekt och deras arbete med att nå ut till en större allmänhet.

3.6 20073 : Tillit i offentliga organisationer (TIO)

Projektledare: Michelle Åberg

SAMHÄLLSKONTRAKTET

Projektet - Tillit i offentliga organisationer (TIO) forskar för närvarande på tänkbar existens eller ickeexistens av tillit inom och bland offentliga organisationer i närområdet kring Eskilstuna. Emellertid, på grund av föräldradedighet, har forskning och insamling av empiriska data blivit försenat. Datainsamlingen koncentreras för stunden till området äldreomsorg, där personliga erfarenheter givit vid handen att det finns många brister avseende tillit. Därutöver har under senare år en del problem dykt upp, och då inte enbart för de äldre brukarna, men också för personerna som arbetar som vårdbiträden eller sjuksköterskor.

Det huvudsakliga målet med projektet är att undersöka och uppmuntra samarbete för att bidra till utveckling inom för stunden äldreomsorgen. Det finns en byråkratisk process som startar från den stund då en person efterfrågar hemtjänst till den stund då personen faktiskt får servicen. Genom denna process som har varit etablerad i många år, finns det bland annat brutna kommunikationslinjer, saknad av tillit samt andra okända faktorer som påverkar äldrevårdssektorn och de olika involverande parterna.

Projektet startade med att utveckla ett teoretiskt ramverk för ämnet tillit. Vidare forskning kring temat har format en idé om att tillit utgör en form av social kontroll inom organisationer, vilket nu omformas till en artikel för publikation i en vetenskaplig tidskrift. Nästa steg i projektet är att samla empiriska data inom området hemtjänst. Målet för denna delstudie är att undersöka implementeringen av digitalisering eller integration av teknologiska verktyg samt effekterna som dessa verktyg kan ha på tillit inom en organisation. Utgångspunkten är att samarbete mellan olika parter i processlinjen inte kan uppmuntras enbart genom direkt eller indirekt kommunikation. Istället finns det även andra faktorer som kan hjälpa att motivera anställda i den offentliga sektorn att samarbeta med varandra och förbättra servicen för de äldre.

3.7 20074 : Projekt samverkanspraktiker

Projektledare: Marie Mörndal

Samverkanspraktiker startade som delprojekt inom *Samverkansprojektet*. Delprojektet avslutades under första kvartalet 2018 genom framläggandet av avhandlingen ”*Vi måste takta!*” – *en studie av organisering för samverkan*. I avhandlingen utforskas en organisations förberedelser för samverkan, vilket innebär att förbättra såväl den interna samverkan mellan avdelningar och enheter som att skapa goda förutsättningar för samverkan med externa aktörer.

3.7.1 Avhandlingens utgångspunkt

Avhandlingen fyller ett kunskapsgap genom att studera och beskriva förberedelserna och organiseringen för samverkan, till skillnad från tidigare samverkansforskning som fokuserar på pågående eller avslutade samverkansprojekt. Syftet var att utforska och fördjupa förståelsen för den praktik som utvecklas i organisering för samverkan.

Förberedelserna för att underlätta samverkan och därmed skapa en ny organisation med nya arbetssätt leddes av två projektledare. Tillsammans med organisationens chefer och medarbetare genomfördes projektet i samverkan, för förbättrad samverkan. Fokus i studien var på

vad som *gjordes* och vilka *aktiviteter* som genomfördes under organiseringsarbetet. Det empiriska materialet består av deltagande observationer av projektledarnas arbete.

3.7.2 *Bidraget – takta och fyra underordnade aktivitetsmönster*

Projektledarnas praktik växte fram under organiseringsarbetet. Deras praktik, deras återkommande handlingar, utvecklades till fem aktivitetsmönster som i avhandlingen benämns:

- Planera
- Navigera
- Interagera
- Dokumentera
- Takta

Begreppet ”takta” användes av flera personer i organisationen och bidrog till att anpassa organisationens aktiviteter till varandra. Takta var ett aktivitetsmönster som styrde de övriga fyra aktivitetsmönstren och möjliggjorde att aktiviteter prioriterades, ordnades tidsmässigt och dessutom genomfördes på lämplig plats. För att taktandet ska ske måste kännedom finnas om vilka aktiviteter som påverkar taktandet och dessa aktiviteter rytmer. Takta som överordnande aktivitetsmönster har en komplexitet som kan beskrivas i flera dimensioner: tidsmässig, social, gränsöverskridande, känslorelaterad, holistisk, samt i en situerad dimension. Dessa dimensioner bidrar till förståelsen för hur taktande görs vid gränsöverskridande organisering (d v s vid samverkan), vad det innebär att takta samt underlättar analys av aktiviteter när taktandet fallerar.

Avhandlingens slutsats är att ett medvetet taktande av aktiviteter ökar möjligheterna att de genomförs i ”rätt” ordning, i ”rätt” tid och på ”rätt” plats. Det flerdimensionella konceptet takta utgör därmed ett användbart koncept och kan användas som ett verktyg vid planering av gränsöverskridande organisering samt även som ett analysinstrument när organiseringen går i otakt med andra aktiviteter.

3.7.3 *Uppfyllelse av HSUs delmål 5 och 7*

I ambitionen att uppnå HSU:s delmål 5, *Förbättra de gemensamma kunskapsutvecklande processerna*, har den mest centrala delen av avhandlingens resultat, begreppet takta, kommunicerats och diskuterats vid HSU:s styrgruppsmöte den 4 december 2018. Deltagarna inspirerades till en diskussion om nyttan av att inte bara använda de nuvarande etablerade linjära processmodellerna. De såg taktakonceptet som ett nytt sätt att förstå och underlätta att bedöma när aktiviteter ska genomföras och dessutom att upptäcka hur de påverkar andra närliggande aktiviteter i en organiseringsprocess som exempelvis ett samverkansprojekt. I den engagerade diskussionen om att takta fick projektledaren, Samhällskontraktets processledare samt HSU:s delprocessledare ett uppdrag av HSU:s styrgrupp att fortsätta diskutera hur begreppet takta kan användas och nyttiggöras vidare i HSU:s arbete. Denna diskussion pågår alltjämt och bidrar till att uppfylla delmål 7, *Konkretisera och skapa effekter av de resultat som HSU:s verksamhet genererar*.

3.8 20075 : Projektutveckling

Budgetposten projektutvecklingen överfördes från HSU till SK genom ett styrelsebeslut och rapporteras som en del av SKs övergripande verksamhet.

3.9 20079 : Förstudie MEMOS

Projektledare: Eva Lindell och Ildikó Asztalos Morell

I den strategiska diskussionen identifierades arbetet emot segregation som ett lämpligt gemensamt område att söka samverka kring. Det statliga initiativet DELMOS tog som utgångspunkt för ett projekt kallat MEMOS (Mälardalen Emot Segregation), bl.a. med tanken att stödja parternas gemensamma åtaganden som utvecklats som en del av DELMOS. För att förankra arbetet i parternas organisatoriska utmaningar initierades en förstudie till MEMOS under HT18. Arbetet redovisades för HSUs styrgrupp 190329, dvs efter färdigställandet av denna verksamhetsberättelse.

Den knepiga regeringsbildningen i Sverige, och begränsningarna i tillhörande statsbudget, medförde att finansieringen till DELMOS drogs in. Parterna hade dock redan vidtagit olika mått och steg för att förverkliga ett arbete emot segregation. Förutsättningarna för MEMOS påverkades därmed starkt och diskussionen inom HSU kom att handla om hur man trots avsaknad av statlig finansiering kunde fortsätta arbetet emot segregation. Arbetet med MEMOS fortsätter således om än med andra utgångspunkter.

- - -